

Apel o edukację aplikantów w dziedzinie praw człowieka

Komisja Praw Człowieka przy NRA przyjęła 23 listopada uchwałę, w której wyraża swoje zaniepokojenie brakiem systemowej edukacji aplikantów adwokackich w dziedzinie praw człowieka.

Komisja Praw Człowieka przypomina, że Uchwała Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej Nr 108/2015 z dnia 15 grudnia 2015 r. przyjmuje założenia programowe aplikacji adwokackiej, których integralną część stanowi ramowy plan szkolenia dotyczący wszystkich roczników aplikantów adwokackich w roku szkoleniowym 2016 i latach następnych. Szkolenie z zakresu Europejskiej Konwencji Praw Człowieka pojawia się dopiero na trzecim roku aplikacji. W ramach minimum programowego, dla bloku tematycznego: „Prawo Europejskie”, na trzecim roku aplikacji, w pkt 6., został uwzględniony temat: „Postępowanie przed Europejskim Trybunałem Praw Człowieka”. Punkt ten obejmuje wyłącznie zasady sporządzania skargi do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka oraz obowiązki pełnomocnika w zakresie konstruowania zarzutów naruszenia Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

Komisja Praw Człowieka przy NRA pragnie podkreślić, że edukacja w dziedzinie ochrony praw człowieka nie może ograniczać się wyłącznie do aspektów proceduralnych postępowania przed ETPCz. Międzynarodowe standardy ochrony praw człowieka, a w szczególności orzecznictwo ETPCz, powinny stanowić stały, obowiązkowy element szkolenia aplikantów, na każdym roku aplikacji adwokackiej. Szkolenie powinno zawierać elementy systemowe, tj. praktyczne warsztaty, na których aplikanci zdobędą wiedzę jak wspierać argumentację w pismach procesowych standardami wynikającymi z orzecznictwa ETPCz, jak stosować Konwencję w środkach odwoławczych w postępowaniu karnym, cywilnym, jak również administracyjnym.

Z praktyki wynika, że obecne brzmienie Uchwały Prezydium NRA Nr 108/2015 ogranicza kierowników szkoleń aplikantów adwokackich w planowaniu obowiązkowych zajęć z zakresu ochrony praw człowieka na pierwszym i drugim roku aplikacji. Program szkolenia aplikantów nie uwzględnia tematyki ochrony praw człowieka w ramach poszczególnych bloków programowych: prawa karnego, prawa cywilnego, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych, prawa gospodarczo-handlowego, prawa administracyjnego i prawa podatkowego. Komisja Praw Człowieka za równie niezbędne uznaje omówienie roli Adwokatury w ochronie praw człowieka w ramach bloku zajęć „prawo o adwokaturze, historia adwokatury, etyka, kształtowanie wizerunku adwokata”.

Komisja zwraca uwagę, że konieczność intensyfikacji działań w celu upowszechniania standardów ochrony praw człowieka wśród zawodów prawniczych nieustannie podkreśla Rada Europy oraz CCBE. Deklaracja Brukselska z marca 2015 roku szczególny nacisk kładzie na implementację Konwencji na poziomie krajowym, przede wszystkim poprzez edukację przedstawicieli zawodów prawniczych na temat standardów konwencyjnych.

Komisja Praw Człowieka wyraża nadzieję, że edukacja w dziedzinie praw człowieka zajmować będzie ważne miejsce w programie kształcenia aplikantów adwokackich i zwraca się do Prezydium NRA o podjęcie stosownych działań.

[\(czytaj uchwałę KPCz przy NRA\)](#)